

خبرنامه انجمن علمی فلسفه و کلام اسلامی

شماره اول

(سپتامبر ۱۳۹۵)

ویژه نامه نوروزی

سخن سردبیر

پریسا صفری

آخرین رویدادهای گروه

•••

آزمون جامع دکتری در تاریخ بیست و پنجم و بیست و ششم اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۶ برگزار خواهد شد. روز اول آزمون کتبی و روز دوم مصاحبه شفاهی برگزار می شود.

بنابر مصوبه ی انجمن علمی گروه فلسفه مقرر شد در سال آینده سه کارگاه آموزشی و دو جلسه معرفی کتاب به همت اساتید و دانشجویان گروه فلسفه در دانشگاه ایلام برگزار شود. خبرهای دقیق تر متعاقبا اعلام می شود.

دفاع پایان نامه کارشناسی ارشد خانم فرشته کلهری با موضوع بررسی آموزه های فلسفی، کلامی و عرفانی دعای عرفه با تکیه بر مضامین حکمت متعالیه در تاریخ بیست و پنجم بهمن ماه برگزار شد.

دفاع پایان نامه کارشناسی ارشد خانم میترا کاوس زاده با موضوع بررسی و تحلیل احتجاجات کلامی انبیا با مخالفان در قرآن در تاریخ بیست و پنجم بهمن ماه برگزار شد.

دفاع رساله دکتری حسن رهبر با موضوع نقد روش شناختی نظام فکری صدرالمتالهین در تاریخ شانزدهم بهمن ماه برگزار شد.

آورد. انسان جهانی صغیر است، تحول مثبت در او باعث تحول در جهان کبیر میشود. نوروز، سال نو، بهار فرصتی و همچنین بهانه ای برای آدمی است که به سمت خوبی ها و پیشرفت گام بردارد. وقتی که با آمدن بهار طبیعت جان دوباره میگیرد، انگیزه آدمی دوچندان می شود. چه زیباست که این انگیزه در راه حسن به

بچه های انجمن علمی عزم خود را جزم کردند تا با ساختن خبر نامه ای که اولین شماره ی آن را می بینید هم به پیشواز نوروز بروند و هم تولد خبرنامه را با تولد بهار و فعالیت مجدد انجمن علمی در هم آمیزند تا خوش یمنی این هر سه دست به دست هم داده و سالی پر بار و پر حرکت را برایمان به ارمغان بیاورد. یکی از زیبایی

در قرآن به صراحت نامی از بهار آورده نشده، اما ده ها آیه قرآن به برکت و جلوه های بهار اشاره های روح بخش داده اند

کار گرفته شود. در قرآن به صراحت نامی از بهار آورده نشده، اما ده ها آیه قرآن به برکت و جلوه های بهار اشاره های روح بخش داده اند. بهار واژه ای زیباست که با زیبایی طبیعی همراه است و از جمله زیبایی های طبیعت بهاری، بهار انسانیت است. چه زیباست اگر در آغاز سال نو میثاقی با هم بندیم و با یکدیگر عهد کنیم که به بهتر شدن و بهترین شدن خود و دیگران کمک کنیم.

های زندگی انسان به سخنان آموزنده ای است که صاحب نظران جهت بهتر شدن زندگی انسان بیان کرده اند و نوشتن و خواندن یکی از راه های بهره مندی از این زیبایی است. و تلاش ما در این است که در فصل بهار، آغاز به انتشار نوشته هایی کنیم که رنگ و بوی زیبایی گفتار نیکو سیرتان را به همراه داشته باشد.

فصل بهار در نظام آفرینش طبیعت مرده را حیات می بخشد... و ای کاش این بهار، بهاری در خود ما انسان ها و زندگی پدید

این گفتگو: آیت الله خامنه ای بیان کردند که فلاسفه ی ما خیال پرداز نبودند، و اگر فکر هم می کردند برای عمل به آن بود. فلسفه چیزی نیست که به عنوان بخش جداگانه ای از زندگی یک فرد باشد بلکه می توان پزشک بود و فیلسوف هم بود.

ما باید برداشت های درستی از زندگی داشته باشیم. و باید بفهمیم ما و دنیا برای چه خلق شده ایم و باید چگونه زندگی کنیم. در اینجا می توان نتیجه گرفت که فلسفه باید مردمی شده و در خانواده و جامعه نیز مطرح گردد.

طنز

یک روز یک پسر درس خون رفت فرنگ که دکترای فلسفه بگیره. سالها گذشت و پسر وقتی برگشت پدرش با ذوق و شوق بغلش کرد و گفت آه... پسر... بالاخره دکتر شدی ... پیشم بنشین که از فرق سرم تا

فلسفه چیزی نیست که به عنوان بخش جداگانه ای از زندگی یک فرد باشد بلکه می توان پزشک بود و فیلسوف هم بود.

میتوان هم صدا با هم گفت که نوعی اضطراب در زندگی اجتماعی وجود دارد که در آن یادآوری خطرهای جدی همانند یک بازی ورق (حکم) است که حاکم بازی برگ برنده ای را در دست دارد.

اسوندسن در این کتاب پس از بیان توصیفی از چپستی ترس از بیولوژی تا پدیدارشناسی، به بررسی نقش ترس در جامعه خطر خیز پرداخته و پس از بیان برخی جنبه های غیر عاقلانه ی برخورد انسان ها با ترس به مفهوم اعتماد و تاثیر ترس بر اعتماد می پردازد. در نهایت وی به بررسی پیوند های ترس و سیاست پرداخته و راه های برون رفت از ترس را مورد بررسی قرار می دهد. به همه ی پژوهشگران و علاقه مندان به دانایی توصیه می کنیم که این کتاب ارزشمند را مطالعه کنند.

نقش فلسفه در زندگی

سخنی کوتاه از آیت الله خامنه ای

باتوجه به نام گذاری روز اول خرداد ماه به نام ملاصدرا رادیو با آیت الله خامنه ای رئیس بنیاد حکمت اسلامی گفتگو کرد. در

نویسنده: لارس اسوندسن

ترجمه : خشایار دیهیمی

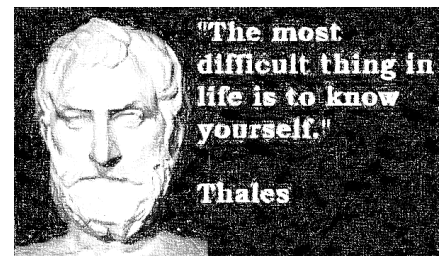
در این بخش می خواهیم کتابی را معرفی کنیم که بسیار جذاب و خواندنی است. نام این کتاب از دو کلمه فلسفه و ترس تشکیل شده است. فلسفه، فقط رشته دانشگاهی نیست که در دانشگاه خوانده شود. فلسفه به همه تعلق دارد. همه ما از کودکی سوالاتی طرح می کنیم که جنبه فلسفی آشکار دارد. این سوال ها و پاسخ آنها راه زندگی هر شخصی را معین میکند. این مجموعه به سوالاتی از همین دست میپردازد که همه ی ما به نوعی در زندگی با آن مواجه هستیم. از سوالات کلی گرفته مانند معنای زندگی و خوشبختی تا مسائل جزئی مانند درد، رنج، بخشندگی، عشق، جاودانگی، و الی آخر.

ترس، یکی از مهم ترین عوامل قدرت یافتن اشخاص است و هرکس بتواند در جامعه سمت و سوی آن را مشخص کند قدرت زیادی بر آن جامعه پیدا میکند.

نوک پام درد میکند... و مادرش در حالی که با گوشه ی چارقش اشکاشو پاک می کرد گفت: دورت بگردم ننه... بیا یه نسخه واسم بیج آر توروزم اوت کرده... قلبم هی میگیره هی ول میکند.

پسر لبخند ملیحی زد و دست در گردن آنها انداخت و گفت اوه نه پدر نه مادر جان اشتباه نکنید. من پزشک نیستم... من دکترای فلسفه گرفتم با کلی زحمت با کلی مشقت با کلی خون جگر خوردن تا بتوانم جواب معماهای زندگی را بدهم. پدر نگاهش کرد و به این ور اونور نگاه کرد و گفت این که گفتم یعنی چه؟؟؟ پسر نگاهش به مرغ وسط سفره انداخت و ناگهان با خوشحالی گفت: ببین پدر جان من الان می تونم بگم به جای یک مرغ دو مرغ وسط سفره است.

پدر و مادر با تعجب چطور چنین چیزی امکان دارد؟ پسر: خیلی ساده است پدر... ما دو نوع تصور داریم، یک تصور ذهنی و یک تصور عینی مرغ با تصور ذهنی در ذهن من وجود دارد. و با تصور عینی در خارج. پدر گفت: اوه پسرم ... پس اونی که تو ذهنته رو تو بخور و ما این بیرونی را می خوریم.

فلسفه پیدایش آیین باستانی نوروز

در تاریخ کشور باستانی و متمدن ایران روزهای خاصی وجود دارد که یادآور حکایت ها و وقایعی مهم و تاثیر گذار در آداب و رسوممان هستند. درباره فلسفه و علل پیدایش جشن نوروز هم نظرات متفاوتی وجود دارد که برخی از این نظرات را در اینجا برای شما عزیزان بازگو می کنیم.

نوروز یکی از کهن ترین جشن های به جا مانده از دوران باستان است که اکنون در مناطق مختلف ایران و کشورهای فارسی زبان، آغاز فصل بهار را جشن می گیرند. این جشن برخلاف همه جشن های مختلف سالانه با شور و شوقی وافر همراه با جنب و جوش وصف ناپذیر در میان ملت ها در اولین روز بهار آغاز می شود. طبق روایات مختلف تاریخی، جشن نوروز پیش از زمان حکومت پادشاهی هخامنشی به وجود آمده و در ایران همراه با آیین های خاص برگزار می شده و همچنان نیز با کمی تغییرات اجرایی برگزار می شود. به نوشته برخی از مورخان بر پایه افسانه ها، سه هزار سال پیش در چنین روزی،

جمشید از کاخ خود در جنوب دریاچه ارومیه (منطقه باستانی حسنلو) بیرون آمد و عمیقا تحت تاثیر آفتاب درخشان و فرخی و طراوت محیط قرار گرفت لذا آن روز را نوروز، روز صفا، پاک شدن زمین از بدی ها و روز سپاسگزاری از خداوند بزرگ نامید و خواست که از آن پس، بدون وقفه، هر سال در این روز آیین ویژه ای برگزار شود. از جمله رسومات و برنامه های سال نو خانه تکانی، چهارشنبه سوری که به عنوان جشن پیشواز نوروز برگزار میشود، یادبود از دنیا رفتگان در پنج شنبه آخر سال، سبز کردن سبزه، هفت سین و بالاخره روز عید یا همان عید نوروز که هنگام تحویل سال تویی شلیک میشد که از صدای آن همه متوجه تحویل سال نو می شدند و آن گاه همگی به روبوسی مشغول شده و فرارسیدن سال جدید را به یکدیگر تبریک میگفتند و پس از آن که بزرگ ترها عیدی های کوچک ترها را که معمولا سکه یا اسکناس بوده است، از بین صفحات قرآن کریم در آورده و به آنها می دادند. پس از آن بسته به هنگام تحویل سال افراد کوچک تر فامیل به دیدن بزرگترها رهسپار می شدند. یکی از کهن ترین و بزرگترین منابعی که به جشن ها و افسانه ها و آیین های مربوطه پرداخته است، کتاب «آثار الباقیه» اثر ابوریحان بیرونی است. بیرونی در تعریف نوروز نقل میکند: نخستین روز است از فروردین ماه و از این جهت روز نو نام کردند، زیرا که پیشانی سال نو و آنچه از پس اوست از این پنج روز همه جشن هاست.

فلسفه، دین، معیشت

دکتر مجید ضیایی

انسان موجود عجیبی است. تفکر در ماهیت اندیشه و چیستی فکر، تفکر در آگاهی و هوشیاری، تفکر در توجه و التفات و تفکر در نفس، انسان را دچار حیرت و سرگشتگی می کند. غلبه ی توجه به معاش و معیشت دنیوی و زیبایی ها و جذابیت های زندگی چیزی است که بسیاری از انسان ها را از تفکر در وجود خود باز می دارد. در دنیای مدرن و تکثر گرای امروزی، فلسفه است که ما را از خواب بیدار کرده و به تفکر وا می دارد. به جرأت می توان گفت که خواندن فلسفه، همانند تنفس برای انسان ضروری است. هر چند بسیاری کوشیده اند فلسفه ورزی را تا آنجا که ممکن است، دور از آموزه های اسلامی نشان دهند، اما نور هدایت هیچ گاه با سخنان انسان های طالب خاموشی به خاموشی نمی گراید. به درستی که یکی از راه های تفکر در آفاق هستی و نفس انسانی، فلسفه و فلسفه ورزی، به معنای عام و خاص کلمه است.

یکی از راه های مایوس کردن کسانی که گام در راه فلسفه آموزی می گذارند، توجه

دادن آنها به امر معاش و مشکلات معیشتی رشته ی فلسفه است.

اگرچه که فردی که در راه فلسفه گام بر می دارد لزوماً آن را برای معیشت و بهره مندی مادی انتخاب نمی کند، اما این انتخاب با بهره مندی مادی هم منافاتی ندارد. به عبارتی، به همان میزان که فلسفه خواندن به ثروتمند شدن ربطی ندارد، به ثروتمند نشدن هم ربطی ندارد.

انسانی که توانایی و پشتکار و همت داشته باشد در هر رشته و فنی که تحصیل کند توانایی رسیدن به بهره مندی دنیوی و غنای در معیشت را دارد. پس خوشا به حال انسان علاقه مند به حقیقت و دانش که در عین اینکه هوشیاری و هوشمندی

خوشا به حال انسان علاقه مند به حقیقت و دانش که در عین اینکه هوشیاری و

هوشمندی او باعث شده که عمر گرانبهای را در راه تحصیل حقیقت و علم هزینه کند، با همان هوشیاری و هوشمندی، به موقعیت های خوب زندگی خوشامد گفته و به بهره مندی مادی نیز می رسد.

او باعث شده که عمر گرانبهای را در راه تحصیل حقیقت و علم هزینه کند، با همان هوشیاری و هوشمندی، به موقعیت های خوب زندگی خوشامد گفته و به بهره مندی مادی نیز می رسد. سخن به درازا کشید و از معرفت نفس به ثروتمندی فلسفی سرایت کرد. این چند سطر را به امید شراکت در تلاش خوش یمن دانشجویان فلسفه در راه اندازی خبرنامه انجمن و بهره مندی دوستان عزیزم نوشتم. امید که کار انجمن با این آغاز خوش یمن و خوش وقت، به کاری ممتد و جدی و پر برکت تبدیل شود.

همکاران این شماره

ناهید منتی

پریسا صفری

فاطمه قبولی

زهرا شریفیات

زهرا والایی

ولی اردشیری